RANKAS PAMATSKOLA
Reģistrācijas Nr. 40900019132
Izglītības iestādes reģistrācijas Nr. 4412900955
Skolas iela 5, Ranka, Rankas pag., Gulbenes nov., LV-4416
Tālrunis: 26147716, e-pasts: rankasskola@gulbene.edu.lv, E-adrese:DEFAULT@40900019132

Gulbenes novada Rankas pagastā

28.10.2026. Nr. RAPSK/IEK/2026/20

RANKAS PAMATSKOLAS AUDZINĀŠANAS PROGRAMMA

2026.–2029.

Izglītības iestādes stratēģiskais mērķis:

Veidot izglītības iestādi kā mācīšanās organizāciju, kas piedāvā daudzveidīgas iespējas personības izaugsmei, atbilstoši nākotnes vajadzībām.

2. Izglītības iestādes misija, vīzija un vērtības

Vīzija: Izglītojamais ir patstāvīga, atbildīga un uz izaugsmi vērsta personība, kas apzinās savas spējas un vērtības, kritiski domā, prot mācīties un uzņemas atbildību par savu rīcību.

Misija: Mūsdienīga, droša un uz izaugsmi vērsta skola, kurā ikviens izglītojamais attīsta savus talantus, mācās būt atbildīgs, tolerants un aktīvs Latvijas sabiedrības loceklis, saglabājot piederību latviskajām vērtībām un kultūras mantojumam.

Izglītības iestādes vērtības – ATBILDĪBA, TOLERANCE, LATVISKUMS

Audzināšanas darba mērķis:
Mērķtiecīgs, pēctecīgs audzināšanas darbs izglītojamo personības izaugsmei un vērtību izglītībai, stiprinot izglītojamo vērtības (atbildība, tolerance, latviskums), sociāli emocionālās prasmes, atbildību, piederības sajūtu un pilsonisko līdzdalību drošā un iekļaujošā izglītības vidē.

AUDZINĀŠANAS DARBĪBU REGLAMENTĒJOŠIE DOKUMENTI

- ANO Konvencija par bērnu tiesībām;
- Izglītības likums;
- Vispārējās izglītības likums;
- Bērnu tiesību aizsardzības likums;
- Ministru kabineta 27.11.2018. noteikumi Nr. 747 „Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem";
- Ministru kabineta 21.11.2018. noteikumi Nr. 716 „Noteikumi par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām un pirmsskolas izglītības programmu paraugiem";
- Ministru kabineta 15.07.2016. noteikumi Nr. 480 „Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība";
- Ministru kabineta 22.08.2023. noteikumi Nr. 474 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos" (aizstāj spēku zaudējušos Ministru kabineta 24.11.2009. noteikumus Nr. 1338);
- Ministru kabineta 01.02.2011. noteikumi Nr. 89 „Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi";
- Ministru kabineta noteikumi Nr. 447 „Prasības vispārējās izglītības iestādēm, lai to īstenotajās izglītības programmās uzņemtu izglītojamos ar speciālām vajadzībām" (spēkā no 01.09.2026.);
- Izglītības un zinātnes ministrijas noteiktās valsts prioritātes 2026./2027. mācību gadam (izglītības iestāžu drošības stiprināšana, t. sk. civilā aizsardzība un darbības nepārtrauktība; pamatprasmju – lasītprasmes, matemātikas, dabaszinātņu, pilsoniskās līdzdalības un digitālās pratības – stiprināšana; individuāls atbalsts izglītojamajiem ar sociālās atstumtības un priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas risku);
- VIAA metodiskie materiāli "Ieteikumi klases stundu programmas īstenošanai" un "Klases stundu programmas paraugs";
- Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam;
- Gulbenes novada pašvaldības izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2026.–2030. gadam.

Normatīvo aktu aktualitātes, kas audzināšanas darbā ievērojamas no 2026./2027. mācību gada:

- Izglītības likuma grozījumi (spēkā no 01.06.2026.) – mobilo tālruņu lietošanas ierobežojums attiecas uz visu pamatizglītības posmu (1.–9. klase); mobilos tālruņus mācību procesā izmanto tikai tad, ja to mācību nolūkos atļāvis pedagogs. Kārtību nosaka izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumi.

- Izglītības likuma grozījumi (piemērojami no 01.09.2026.) – izglītības iestādes pienākums sistemātiski īstenot vardarbības mazināšanas un izglītojamo labbūtības veicināšanas programmu vai pasākumus, kas aptver vardarbības prevenciju, rīcību vardarbības gadījumos un atbalstu iesaistītajiem. Rankas pamatskolā tiek īstenota KiVa programma (1.–9. klase), pirmsskolas grupās – „Džimbas 11 soļu drošības programma" un STOP 4–7; īstenotos pasākumus dokumentē.
- Izglītības likuma grozījumi – izglītības iestādes darbības nepārtrauktības plāns apdraudējuma situācijās, kas izstrādāts sadarbībā ar dibinātāju; izglītojamos un darbiniekus regulāri iepazīstina ar rīcību apdraudējuma situācijās.
- Ministru kabineta noteikumi Nr. 447 (spēkā no 01.09.2026.) – speciālistu atzinumus un atbalsta pasākumus reģistrē VIIS; individuālo izglītības plānu izstrādā 21 kalendāra dienas laikā pēc atzinuma saņemšanas, iesaistot vecākus, un pārskata divas reizes mācību gadā.

AR AUDZINĀŠANAS DARBU SAISTĪTIE DOKUMENTI RANKAS PAMATSKOLĀ

- Rankas pamatskolas nolikums;
- Rankas pamatskolas attīstības plāns 2026.–2029. gadam;
- Rankas pamatskolas pašvērtējuma ziņojums;
- Rankas pamatskolas audzināšanas darba izvērtējums;
- Karjeras izglītības programma Rankas pamatskolā;
- Iekšējās kārtības noteikumi;
- Rankas pamatskolas kārtība izglītojamo problēmsituāciju risināšanā;
- Rīcības plāns neattaisnoto stundu kavējumu novēršanai;
- Rankas pamatskolas darbības nepārtrauktības plāns apdraudējuma situācijās;
- KiVa programmas īstenošanas plāns un dokumentācija;
- Rankas pamatskolas skolēnu pašpārvaldes reglaments;
- Skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanas kārtība Rankas pamatskolā;
- Klašu audzinātāju dokumentācija.

Audzināšanas darba uzdevumi:

- Īstenot pēctecīgu un mērķtiecīgu audzināšanas darbu izglītības iestādē.
- Izglītības procesos veicināt skolēnu vērtīborientētu un lietpratībā balstītu izaugsmi, sniegt atbalstu skolēnam sevis izzināšanas un mērķtiecīgas pašattīstības procesā.

- Izkopt skolēnu būtiskākos tikumus, veicinot izpratni par vērtībām (atbildība, tolerance, latviskums) un attīstot vērtībās balstītus ieradumus.
- Nodrošināt psiholoģiski labvēlīgu un fiziski drošu vidi izglītības iestādē, sistemātiski īstenojot vardarbības mazināšanas programmas (KiVa, „Džimba", STOP 4–7) un nostiprinot iekļaujošu un uz sadarbību vērstu izglītības vidi.
- Stiprināt izglītojamo sociāli emocionālās prasmes, pašvadītas mācīšanās prasmes un atbildību par savu rīcību un mācībām.
- Stiprināt izglītojamo nacionālo piederību, latviešu valodas un latviskā kultūrvēsturiskā mantojuma vērtību, iesaistot izglītojamos tradīciju izkopšanā.
- Stiprināt sadarbību ar vecākiem audzināšanas jautājumos, nodrošinot vienotu pieeju izglītojamā audzināšanā un attīstībā.
- Regulāri veikt audzināšanas darba izvērtēšanu, izvirzīt tālākās darbības uzdevumus.

Audzināšanas darba prioritātes

2026.g.	**2027.g.**	**2028.g.**
Karjeras izglītība un personīgās izaugsmes veicināšana	**Veselības un drošības pratība**	**Pilsoniskā līdzdalība un patriotiskā audzināšana**
Kvalitatīvais rezultāts: **Izglītojamajiem** • Izglītojamie apzinās savas intereses, spējas un talantus. • Izglītojamie izvirza personīgās izaugsmes mērķus un izvērtē to sasniegšanu. • Izglītojamie iegūst zināšanas par izglītības un karjeras iespējām pēc pamatskolas absolvēšanas. • Pieaug izglītojamo iesaiste karjeras izglītības pasākumos, projektos un profesionālās ievirzes aktivitātēs.	**Kvalitatīvais rezultāts:** **Izglītojamajiem** • Izglītojamie izprot veselīga dzīvesveida nozīmi un ikdienā ievēro veselību veicinošus paradumus. • Izglītojamie zina un ievēro drošības noteikumus izglītības iestādē, sabiedriskās vietās un digitālajā vidē. • Izglītojamie spēj atpazīt riskantas situācijas un rīkoties atbildīgi, rūpējoties par savu un citu drošību. • Izglītojamie attīsta prasmes pieņemt veselībai un drošībai labvēlīgus lēmumus.	**Kvalitatīvais rezultāts:** **Izglītojamajiem** • Izglītojamie izprot Latvijas valsts vērtības, demokrātijas principus un pilsoņa tiesības un pienākumus. • Izglītojamie izjūt piederību savai izglītības iestādei, novadam un Latvijai. • Izglītojamie aktīvi iesaistās izglītības iestādes, vietējās kopienas un sabiedriskajās aktivitātēs. • Izglītojamie demonstrē cieņpilnu attieksmi pret valsts simboliem, kultūras mantojumu un tradīcijām.

Pedagogiem • Pedagogi mācību un audzināšanas procesā integrē karjeras izglītības jautājumus. • Klašu audzinātāji un grupu skolotāji regulāri veicina izglītojamo personīgās izaugsmes plānošanu un pašvērtēšanu. **Kvantitatīvais rezultāts:** • Karjeras izglītības pasākumos iesaistās 100% izglītojamo. • 100% izglītojamo spēj nosaukt savas stiprās puses un intereses. • 100% 9. klašu izglītojamo ir informēti par tālākizglītības iespējām. • 90 % 9.klases absolventu turpina izglītību, atbilstoši savām interesēm un spējām.	**Pedagogiem** • Pedagogi sistemātiski integrē veselības un drošības jautājumus mācību un audzināšanas procesā. • Klašu audzinātāji un grupu skolotāji organizē preventīvas aktivitātes par fizisko, emocionālo un digitālo drošību. • Skolā tiek nodrošināta droša, veselīga un atbalstoša vide. • Regulāri tiek organizēti pasākumi un izglītojošas aktivitātes par veselības veicināšanu un drošību. • Tiek stiprināta sadarbība ar vecākiem un speciālistiem veselības un drošības jautājumos. **Kvantitatīvais rezultāts:** • 100% izglītojamo pārzina izglītības iestādes drošības noteikumus un rīcību ārkārtas situācijās. • Izglītojamo aptauju rezultātos par 10% pieaudzis izglītojamo īpatsvars, kuri norāda, ka skolā jūtas droši. • Katra klase un grupa mācību gada laikā piedalās vismaz 2–3 veselības un drošības veicināšanas aktivitātēs. • Samazinās drošības noteikumu pārkāpumu skaits.	• Izglītojamie attīsta atbildību, iniciatīvu un līdzdalības prasmes. **Pedagogiem** • Pedagogi mācību un audzināšanas procesā veicina pilsonisko apziņu, patriotismu un līdzdalību. • Klašu audzinātāji un grupu skolotāji organizē aktivitātes, kas sekmē izglītojamo iesaisti izglītības iestādes sabiedriskajā dzīvē. • Izglītības iestādē tiek uzturētas un pilnveidotas patriotiskās audzināšanas tradīcijas. • Skola sadarbojas ar vietējo kopienu, valsts un nevalstiskajām organizācijām pilsoniskās līdzdalības veicināšanai. **Kvantitatīvais rezultāts:** • 100% izglītojamo piedalās valsts svētku, piemiņas dienu un patriotiskās audzināšanas pasākumos. • Pieaug izglītojamo iesaiste brīvprātīgajā darbā un sabiedriskajās aktivitātēs. • Katrā klašu grupā mācību gada laikā tiek īstenota vismaz viena pilsoniskās līdzdalības vai sabiedriskā iniciatīva.

	• 100% izglītojamajiem ir izpratne par veselīgu dzīvesveidu, emocionālo labbūtību un drošību digitālajā vidē.	

Visā programmas periodā (2026.–2029.) sasniedzamie audzināšanas darba rezultāti (atbilstoši attīstības plānam 2026.–2029. gadam):

- Visās klasēs un pirmsskolas grupās tiek īstenotas plānotās audzināšanas aktivitātes atbilstoši gada prioritātei un audzināšanas programmai.
- 100% klašu audzinātāju īsteno KiVa antibulinga programmu klases stundās; 100% skolēnu mācību gada laikā piedalās vismaz divās KiVa aktivitātēs.
- 100% izglītojamo 5–6 gadu vecumā apgūst „Džimbas 11 soļu drošības programmu"; 100% 4–7 gadus veciem izglītojamajiem ir iespēja piedalīties programmā STOP 4–7.
- Izglītojamo aptauju rezultātos par 10% pieaug to izglītojamo īpatsvars, kuri norāda, ka izglītības iestādē jūtas droši un piederīgi; samazinās disciplināro pārkāpumu un konfliktu skaits.
- 100% klašu audzinātāju un grupu skolotāju veic individuālās sarunas ar vecākiem; vismaz reizi mācību gadā notiek trīspusējās sarunas (audzinātājs, vecāks, izglītojamais) par izglītojamā progresu.
- 80% vecāku sadarbojas ar izglītības iestādi un apmeklē organizētos izglītojošos pasākumus (individuālās sarunas, vecāku sapulces, vecāku dienas).
- Vecāku apmierinātība ar sadarbību ar izglītības iestādi pārsniedz 80%; vismaz 80% vecāku aptaujās apliecina izpratni par izglītības iestādes attīstības virzieniem; 90% vecāku apgalvo, ka izglītojamais pirmsskolā un sākumskolas posmā jūtas droši un novērtēts.
- 100% izglītojamo piedalās latviskajās tradīcijās svinamajos svētkos un izprot dabas ritma nozīmi cilvēka dzīvē.
- 100% izglītojamo tiek nodrošināta iespēja apgūt interešu izglītības programmas.
- 100% gadījumu attiecīgajiem dienestiem savlaicīgi sniegta informācija par nepieciešamo atbalstu priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riska grupas izglītojamajiem.

AUDZINĀŠANAS MĒRĶA ĪSTENOŠANA

Mācību stunda

Mācību priekšmetu pedagogi plāno audzināšanas darbu mācību priekšmetu stundās atbilstoši Ministru kabineta 27.11.2018. noteikumiem Nr. 747 „Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem" un Ministru kabineta 15.07.2016. noteikumiem Nr.

480 „Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība". Pirmsskolas grupās audzināšanas darbu plāno atbilstoši Ministru kabineta 21.11.2018. noteikumiem Nr. 716 „Noteikumi par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām un pirmsskolas izglītības programmu paraugiem".
Plānojot darbu mācību priekšmetu stundās visos priekšmetos, pedagogi realizē izglītības programmas galvenos mērķus un uzdevumus, kas saistīti gan ar mācīšanu un mācīšanos, gan ar audzināšanas darbu, nodrošinot diferenciāciju, individualizāciju un personalizāciju un mērķtiecīgi attīstot caurviju prasmes – kritisko domāšanu un problēmrisināšanu, sadarbību, pašvadītu mācīšanos, digitālās prasmes un pilsonisko līdzdalību. Mācību procesā tiek ievērots mobilo tālruņu lietošanas ierobežojums – tos izmanto tikai ar pedagoga atļauju mācību nolūkos.

Klases stunda
Klases audzinātājs, ievērojot skolēnu vajadzības, skolas mācību un audzināšanas uzdevumus un skolas izglītības programmas, kā arī valsts izvirzītās prioritātes, izstrādā savu audzināšanas darbības plānojumu mācību gadam, kurā plāno:

- klases stundas;
- skolēnu izpēti;
- sadarbību ar vecākiem;
- ārpusstundu aktivitātes.

Klases audzinātāju stundu plānojums tiek veidots 35 klases stundām. Ievērojot klases vajadzības un attiecīgā gada audzināšanas darba prioritāti (2026. – karjeras izglītība un personīgās izaugsmes veicināšana; 2027. – veselības un drošības pratība; 2028. – pilsoniskā līdzdalība un patriotiskā audzināšana), klases audzinātājs izvēlas nepieciešamo stundu skaitu tematu apguvei, klases stundās izmantojamās metodes un paņēmienus; gada prioritārajam virzienam velta būtisku klases stundu daļu. Klases stundu plānojumā iekļauj KiVa nodarbības atbilstoši klašu grupai. Pārējās stundas klases audzinātājs pēc nepieciešamības var plānot kā organizatoriskās, gatavojoties dažādiem pasākumiem. Klases stundas veido radoši un atbilstoši aktualitātēm. Audzināšanas temati tiek aplūkoti arī vairāku mācību priekšmetu stundās, tādējādi klases audzinātājam ieteicams sadarboties ar attiecīgā mācību priekšmeta skolotāju. Klases audzināšanas stundu tematiskai plānošanai ieteicams izmantot 2016. gadā Valsts izglītības satura centra izstrādāto metodisko līdzekli „Klases stundu programmas paraugs", kurā klases stundām ieteiktas šādas tematiskās grupas, un KiVa rokasgrāmatu atbilstošajai klašu grupai:

- sevis izzināšana un pilnveidošana;
- piederība valstij;
- pilsoniskā līdzdalība;
- karjeras izvēle;
- veselība un vide;
- drošība.

Metodiskie materiāli atrodami Valsts izglītības attīstības aģentūras mājas lapā https://www.viaa.gov.lv/lv
Uzsākot mācību gadu, katra klase mācās izvirzīt kopīgu klases mērķi vai izaicinājumu.

Klases stundās audzinātājs iepazīstina izglītojamos ar izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumiem, mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību, aktualizējot tos ikdienā, informē par aktualitātēm izglītības iestādes dzīvē, analizē mācību sasniegumus un disciplīnu, veicina klases kolektīva saliedēšanu. Kopīgi ar izglītojamajiem un viņu vecākiem organizē klases pasākumus (ekskursijas, tikšanās, klases vakari u.c.) un veido klases tradīcijas.
Klases stundās audzinātājs regulāri aktualizē drošības jautājumus (t. sk. rīcību apdraudējuma situācijās, evakuāciju un digitālo drošību), vardarbības neiecietību un rīcību bulinga gadījumos, kā arī mobilo tālruņu lietošanas ierobežojumu izglītības iestādē.

Audzināšanas darbs pirmsskolas grupās

Pirmsskolas grupu skolotāji audzināšanas darbu plāno atbilstoši valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām un izglītības iestādes gada prioritātēm, nodrošinot pēctecību starp pirmsskolu un pamatskolu. 5–6 gadus veci izglītojamie apgūst „Džimbas 11 soļu drošības programmu", 4–7 gadus veciem izglītojamajiem tiek piedāvāta multimodālā agrīnās intervences programma STOP 4–7, 5–6 gadus veci bērni piedalās vides izglītības projektā „Cūkmena detektīvi". Pirmsskolas izglītojamie iesaistās latviskajās tradīcijās svinamajos svētkos, tautas deju kolektīvā un āra pedagoģijas aktivitātēs; grupu skolotāji sadarbojas ar 1. klases skolotāju sekmīgas pārejas uz pamatskolu nodrošināšanai.

Izglītojamo profesionālā orientācija un karjeras izvēle

Rankas pamatskolas karjeras izglītības programmas mērķis ir veidot un pilnveidot izglītojamo karjeras vadības kompetences, lai izglītojamie spētu mērķtiecīgi realizēt savu potenciālu, izvēloties un īstenojot pašiem un sabiedrībai lietderīgu karjeru.
Ikvienam izglītojamajam ir iespējas piedalīties un aktīvi darboties :

- karjeras nodarbībās, veicot individuālu savu spēju, prasmju un izaicinājumu apzināšanu, veidojot personīgo pašvērtējumu;
- individuālās konsultācijās pie karjeras konsultanta;
- klases ekskursijās uz iestādēm un uzņēmumiem;
- karjeras nedēļas pasākumos un karjeras dienās Gulbenes novadā;
- atvērto durvju dienās tehnikumos un citās izglītības iestādēs;
- Ēnu dienā;
- jauno profesionāļu meistarības konkursa „SkillsLatvia" apmeklējumā;
- skolas absolventu pieredzes stāstu nodarbībās;
- jauniešu iniciatīvu centra „B.u.M.s." aktivitātēs;
- projekta Nr. 4.2.2.1/1/25/I/001 „STEM un pilsoniskās līdzdalības norises plašākai izglītības pieredzei un karjeras izvēlei" aktivitātēs;
- skolēnu mācību uzņēmumu darbībā un Uzņēmējdarbības pulciņā.

Interešu izglītība

Interešu izglītības pedagogi darbojas saskaņā ar interešu izglītības programmām un izglītības iestādes kalendāro plānu, iekļaujas skolas vienotajā audzināšanas darba sistēmā un īsteno kultūrizglītības (folkloras kopa „Dzīpariņi", skatuves runas pulciņš, tautas deju kolektīvi, ansamblis), STEM (kokapstrādes pulciņš, „Digitālā darbnīca", „Vides pētnieki"), sporta (vispārējā fiziskā sagatavotība) un sociālās un pilsoniskās jomas (Uzņēmējdarbības pulciņš) programmas. Interešu izglītība izglītojamajiem piedāvā iespējas attīstīt talantus, stiprināt nacionālo identitāti, iesaistoties Dziesmu un deju svētku kustībā, kā arī gūt atziņas karjeras izvēlē.

Pasākumi

Ārpusstundu pasākumu organizēšanas mērķis: veicināt piederības izjūtu, stiprināt izglītojamo patriotismu un pārliecību par skolas vērtībām, plānot karjeras prasmju apguvi, būt zinošiem veselības un drošības jautājumos, attīstot skolēnu prasmes plānot, organizēt, sadarboties grupās un vadīt komandu. Skolēnu pašpārvaldes līdzdalības plānojumu ārpusstundu pasākumos aktualizē katra semestra sākumā. Plānojumā iekļauj valsts svētkus, atceres un atzīmējamās dienas, latviskos gadskārtu svētkus, pasākumus, sanāksmes, projektus, vērtību un karjeras nedēļas aktivitātes, programmas „Latvijas Skolas soma" norises, kā arī sadarbības aktivitātes ar vietējo kopienu (Rankas pagasta pārvalde, kultūrvēsturiskā mantojuma centrs, Rankas muiža, uzņēmēji) un Eiropas Solidaritātes korpusa brīvprātīgajiem. Lai vērstu izglītojamo uzmanību uz to, ka ikviena aktivitāte ir ieguvums pašizaugsmei, pēc būtiskākajiem pasākumiem un aktivitātēm tiek veikts pašvērtējums par ieguvumiem un ieguldījumu, aizpildot refleksijas lapas. Mācību gada beigās katrs izglītojamais veic pašvērtējumu (elektroniski vai papīra formā) par līdzdalību, iesaisti un ieguvumiem pasākumos.

Sadarbība ar vecākiem

Sadarbība ar vecākiem ir audzināšanas darba neatņemama daļa. Izglītības iestāde un vecāki ir līdzatbildīgi par izglītojamā audzināšanu, drošību un izaugsmi (Izglītības likums, Bērnu tiesību aizsardzības likums). Sadarbības mērķis ir vienota pieeja izglītojamā audzināšanā un attīstībā, savstarpēja uzticēšanās un savlaicīga izglītojamo vajadzību risināšana. Iepriekšējā attīstības periodā vecāku iesaiste tika vērtēta kā daļēji sasniegta, tādēļ 2026.–2029. gadā sadarbībai ar vecākiem pievērš īpašu uzmanību, piedāvājot daudzveidīgākas un regulārākas sadarbības formas.

Informācijas apmaiņas formas starp izglītības iestādi un izglītojamo ģimeni, kas veicina pedagogu, izglītojamo un vecāku sadarbību:

- izglītības iestādes padome - piedalās klašu izvirzītie vecāku pārstāvji;
- informācijas dienas/ individuālas tikšanās ar priekšmetu pedagogiem – katru semestri;
- nākamo pirmklasnieku vecāku tikšanās ar skolas vadību, skolotājiem, atvērto durvju dienu nodarbības;
- klases vecāku sapulces – ne mazāk kā divas reizes gadā;
- trīspusējās sarunas (klases audzinātājs, vecāks, izglītojamais) par izglītojamā progresu – vismaz reizi mācību gadā;
- vecāku dienas un tikšanās ar atbalsta personālu vecāku sapulcēs; izglītojamo ar atbalsta pasākumiem vecākiem – tikšanās ar atbalsta personālu vismaz divas reizes mācību gadā;

- vecāku izglītošana par vardarbības mazināšanu (KiVa), digitālo drošību un mobilo ierīču lietošanas ierobežojumu;
- klases pasākumi;
- individuālas pārrunas ar vecākiem – klātienē, pa telefonu, izmantojot skolvadības sistēmu E-klase;
- sekmju izraksti, ieraksti gan par pozitīvu, gan par negatīvu uzvedību;
- skolas organizētie pasākumi – izglītojošās aktivitātes vecākiem;
- atbalsts vecākiem – pēc vecāku iniciatīvas vai pēc administrācijas ierosinājuma (ieteikumi, nodarbības pie psihologa);
- informācijas sniegšana vecākiem – izglītības iestādes mājas lapā un E-klasē; vecākus nekavējoties informē par izglītojamā neattaisnotiem kavējumiem atbilstoši Ministru kabineta 01.02.2011. noteikumiem Nr. 89.

Vecāku iesaiste izglītības iestādes dzīvē:

- vecāki vada izglītojošas nodarbības, stāsta par savu profesiju un piedalās Karjeras nedēļas aktivitātēs;
- vecāki iesaistās klases un izglītības iestādes pasākumu, projektu un tradīciju (valsts svētki, gadskārtu svētki, Ģimenes diena) organizēšanā;
- vecākus mācību gada sākumā iepazīstina ar iekšējās kārtības noteikumiem, mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību, KiVa programmu un mobilo tālruņu lietošanas ierobežojumu;
- izglītojamo ar speciālām vajadzībām vecākus iesaista individuālā izglītības plāna izstrādē un izvērtēšanā (Ministru kabineta noteikumi Nr. 447);
- vecāku viedokli par sadarbību, drošību un audzināšanas darbu noskaidro ikgadējā aptaujā; rezultātus izmanto audzināšanas darba plānošanā.

Sadarbības ar vecākiem akcenti atbilstoši gada prioritātei:

- 2026. gads – vecāku iesaiste karjeras izglītībā (profesiju dienas, pieredzes stāsti, atbalsts bērna interešu un spēju izzināšanā, 9. klases vecāku informēšana par tālākizglītības iespējām);
- 2027. gads – vecāku izglītošana veselīga dzīvesveida, emocionālās labbūtības un digitālās drošības jautājumos, sadarbība ar speciālistiem;
- 2028. gads – vecāku iesaiste pilsoniskās līdzdalības, patriotiskās audzināšanas un vietējās kopienas aktivitātēs.

Sasniedzamie rezultāti sadarbībā ar vecākiem (attīstības plāns 2026.–2029. gadam):

- 100% klašu audzinātāju un grupu skolotāju veic individuālās sarunas ar vecākiem; vismaz reizi mācību gadā notiek trīspusējās sarunas par izglītojamā progresu;
- 80% vecāku sadarbojas ar izglītības iestādi un apmeklē organizētos izglītojošos pasākumus;
- izglītojamo ar atbalsta pasākumiem vecākiem vismaz divas reizes mācību gadā organizētas tikšanās ar atbalsta personālu;
- vecāku apmierinātība ar sadarbību pārsniedz 80%; 100% vecāku izprot izglītības iestādes vērtēšanas kārtību.

Atbalsta nodrošināšana izglītojamajiem

Izglītības iestāde nodrošina atbalstu izglītojamajiem. Atbalsta personāls (izglītības psihologs, speciālais pedagogs, logopēds, sociālais pedagogs, karjeras konsultants, pedagoga palīgs, vispārējās aprūpes māsa) sniedz nepieciešamo emocionālo un psiholoģisko palīdzību, izvērtē priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskus un nepieciešamību sekmēt vispārējās pamatizglītības satura apguvi un nepieciešamības gadījumā nodrošina iesaisti projektā „Skola – kopienā". Atbalsta personāls darbojas saskaņoti. Notiek informācijas apmaiņa starp atbalsta personālu, mācību priekšmetu pedagogiem, klašu audzinātājiem un iestādes vadības komandu, lai izglītojamie saņemtu katra vajadzībām nepieciešamo atbalstu.

Izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām atbalsta pasākumus nodrošina atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 447: speciālistu atzinumus un atbalsta pasākumus reģistrē VIIS, individuālo izglītības plānu izstrādā 21 kalendāra dienas laikā pēc atzinuma saņemšanas, iesaistot vecākus, un pārskata divas reizes mācību gadā.

Izglītības iestādē darbojas KiVa atbalsta komanda ar koordinatoru, kas risina bulinga gadījumus atbilstoši KiVa programmai un iestādes kārtībai izglītojamo problēmsituāciju risināšanā. Par izglītojamo neattaisnotiem kavējumiem vecākus un nepieciešamības gadījumā pašvaldības vai valsts iestādes informē atbilstoši Ministru kabineta 01.02.2011. noteikumiem Nr. 89; informāciju par priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riska grupas izglītojamajiem savlaicīgi sniedz attiecīgajiem dienestiem.

Audzināšanas darba izvērtēšana

Audzināšanas darba izvērtēšanu veic katra mācību gada beigās. Izvērtējumā izmanto klašu audzinātāju un grupu skolotāju pašvērtējumus, izglītojamo un vecāku aptauju rezultātus (t. sk. par drošības un piederības sajūtu), KiVa aptauju datus, kavējumu, uzvedības un disciplināro pārkāpumu dinamiku, kā arī gada prioritātes kvantitatīvo rādītāju izpildi. Secinājumus iekļauj izglītības iestādes pašvērtējuma ziņojumā un izmanto nākamā mācību gada audzināšanas darba plānošanā. Audzināšanas programmu aktualizē, mainoties normatīvajiem aktiem vai izglītības iestādes attīstības plānam; programmas perioda noslēgumā veic tās īstenošanas izvērtējumu un sagatavo audzināšanas programmu nākamajam periodam atbilstoši jaunajam izglītības iestādes attīstības plānam.

Klašu audzinātāju dokumentācija un ieteicamais portfolio saturs

- Savas audzināmās klases portfolio var veidot elektroniskā vai papīrformā.
- Klases audzinātājiem aktuālā informācija, sapulču un plānošanas dokumenti, aktivitāšu rezultāti.
- Audzināšanas darbu plāno atbilstoši izglītības iestādes kalendārajam plānam.
- Klases mērķa/ izaicinājuma plānojums.
- Klases izpētes/ sasniegumu materiāli (anketas un to apkopojumi, skolēnu sasniegumi olimpiādēs, konkursos, u.c.).
- Individuālo darbu ar izglītojamajiem, vecākiem un sadarbību ar priekšmetu skolotājiem un atbalsta personālu atspoguļo E-klase pielikumā "Individuālās sarunas ar vecākiem".

- Izglītojamo instruktāžas veic un reģistrē E-klases pielikumā „Izglītojamo instruktāžas", parakstu lapas uzglabājot klases portfolio.
- Kavējumu attaisnošanas dokumentācija papīra formā (ja tāda ir).
- Klases vecāku sapulču, individuālo sarunu protokoli.
- Karjeras izvēles un iespēju izvērtēšanas dokumenti.
- Materiāli klases stundām.
- KiVa nodarbību un aktivitāšu uzskaite.
- Ārpusstundu aktivitāšu materiāli un izvērtējumi.
- Audzināšanas darba vērtējums un darba analīze.

Klases audzinātāja pienākumi:

- Vadīt vienu klases stundu nedēļā atbilstoši stundu sarakstam un to dokumentēt e-klases žurnālā.
- Veikt izglītojamo instruktāžas par izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumiem un drošību atbilstoši Ministru kabineta 22.08.2023. noteikumiem Nr. 474 un izglītības iestādes noteiktajai kārtībai (piemēram, mācību gada sākumā, pirms ekskursijām, pārgājieniem un pasākumiem) un reģistrēt tās E-klasē.
- Analizēt audzināšanas darbu klasē, skolēnu sasniegumus, dinamiku, motivēt skolēnus veikt pašvērtējumu.
- Sadarboties ar izglītojamo vecākiem, veicot individuālās sarunas un vismaz reizi mācību gadā – trīspusējās sarunas par izglītojamā progresu.
- Kārtot klases audzinātāja dokumentāciju:
    - klases audzināšanas plānu;
    - materiālus par audzināšanas darbu klasē;
    - vecāku sapulču vai individuālo sanāksmju protokolus;
    - ārpusstundu aktivitātes;
    - diplomus, pateicības u.c. apstiprinājumus par klases aktivitāti un dalību pasākumos, konkursos.
- Informēt klasi par aktualitātēm izglītības iestādē.
- Veicināt klases kolektīva saliedēšanu, kopīgi ar skolēniem un viņu vecākiem organizējot klases pasākumus (ekskursijas, tikšanās, klases vakari u.c.) un veidojot klases tradīcijas.
- Iesaistīt skolēnus izglītības iestādes organizētajos ārpusstundu pasākumos.
- Organizēt skolēnu līdzdalību klases un izglītības iestādes vides saglabāšanā un sakopšanā.
- Motivēt skolēnus iesaistīties skolēnu pašpārvaldē un ārpusstundu darbībā, tajā skaitā interešu izglītības programmās.
- Sniegt atbalstu savas audzināmās klases skolēniem, ievērojot skolēnu individuālās īpatnības, sekmēt viņu personības attīstību.
- Motivēt skolēnus iesaistīties karjeras izglītības aktivitātēs, programmas „Latvijas Skolas soma" un STEM un pilsoniskās līdzdalības projekta pasākumos.

- Pārraudzīt audzināmās klases uzvedību un kārtību skolā (mācību procesā, starpbrīžos, ēdamzālē), t. sk. mobilo tālruņu lietošanas ierobežojuma ievērošanu.
- Īstenot KiVa nodarbības klases stundās un iesaistīt izglītojamos KiVa aktivitātēs (vismaz divās mācību gadā); par bulinga vai vardarbības gadījumiem nekavējoties informēt KiVa komandu un izglītības iestādes vadību.
- Sekot izglītojamo kavējumiem un savlaicīgi informēt vecākus un izglītības iestādes vadību atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 89 un rīcības plānam neattaisnoto stundu kavējumu novēršanai.
- Ievadīt informāciju izglītojamā e-klases personas lietā pēc skolēna uzņemšanas un aktualizēt datus, uzsākot jauno mācību gadu, par izglītojamā e-pastu, telefona nr. u.c., kā arī uztur kārtībā klases personu lietu mapi.
- Organizēt audzināšanas darbu, ievērojot skolēnu individuālās īpatnības, domas, uzskatus, izzināt intereses un spējas.
- Sadarbojoties ar priekšmetu pedagogiem, izglītot skolēnus saskarsmes kultūrā, attīstīt prasmi veidot veselīgu dzīves veidu.
- Veikt skolēnu izpēti, sadarbojoties ar priekšmetu skolotājiem un atbalsta personālu.
- Veikt sava darba analīzi un aizpildīt nepieciešamo informāciju un aptaujas par:
    - audzināšanas darba analīzi un mērķu sasniegšanu mācību gadā;
    - KiVa nodarbību realizēšanu klasē;
    - „Latvijas Skolas soma" un STEM projekta aktivitāšu realizēšanu;
    - vadībai nepieciešamajiem datiem skolas darba plānošanā.

Klases audzinātāju programmas

Klašu grupa: 1. – 3. klase

Temati

Sevis izzināšana un pilnveidošana

1. **Sevis izzināšana jeb pašidentitāte**

Es un mani vaļasprieki. Es un mana ģimene. Dusmas. Kā pareizi dusmoties? Es un cilvēki man apkārt.

2. **Mērķtiecība**

Zinātkāre Kas tas ir – raksturs? Es izprotu savas spējas un prasmes. Manas labākās spējas un prasmes un to attīstīšana. Izaicinājums manām spējām un prasmēm.

3. **Savstarpējās attiecības**

Pieklājīgas uzvedības zelta likumi. Reālās un virtuālās vides saskares punkti un to ietekme uz attiecībām. Pieklājīgas uzvedības nozīme pozitīvās savstarpējās attiecībās. Atvainošanās un piedošanas prasmes pozitīvā ietekme uz personības attīstību.

4. **Konfliktu risināšana**

Kas tas ir – konflikts? Pamatsoļi konfliktsituācijas izvērtēšanā un risināšanā. Kāpēc mēdz būt atšķirīgi viedokļi par vienu tēmu? Es risinu konfliktu.

5. **Ētiskās vērtības**

Izpratne par līdzatbildīgu sabiedrību. Labie darbiņi ikdienā. Tikums latviešu folklorā. Pozitīvie piemēri mums apkārt.

Piederība valstij

1. **Ģimene un dzimta**

Mana māja, mana dzimta. Manas ģimenes locekļu-vecāku un vecvecāku profesijas. Mani pienākumi ģimenē. Es ģimenē, klasē, skolā. Es un mana ģimene. Skola senatnē (vecvecāku aptauja).

2. **Piederība novadam/pilsētai**

Mans pagasts, mana pilsēta. Latvijas lepnums-drosmīgi, pašaizliedzīgi cilvēki. Piederība savai mājai. Piederība savai skolai. Piederība pagastam, novadam, valstij. Manas pilsētas skaistākās vietas. Mans mazais pārgājiens. Vēsture- bērzs manas skolas pagalmā. Tikšanās ar ievērojamiem cilvēkiem. Kur es aizvestu viesus savā pilsētā. Es lepojos ar savas skolas bijušajiem skolēniem.

3. **Valstiskā identitāte**

Barikāžu atceres diena. Latvijas simboli. Latvijas valsts svētki, to svinēšana. Latvijas karte. Valsts dzimšanas dienas kūkas gatavošana klasē. Latvijas prezidenti. Latvijas valsts himna, ģerbonis, karogs. Kas ir tā zeme, ko labi zinām? 11. novembris - Lāčplēša diena. Ar ko lepojas Latvija. Kas ir latvietis. Latvija pasaulē.

4. **Nacionālā identitāte**

Svētki un tradīcijas Latvijā. Latviešu tautas tradīcijas – Meteņi, Lieldienas. Latviešu tradicionālie ēdieni. Pašidentitāte. Dažādu tautu rotaļas, dziesmas, pasakas, mīklas.

5. **Multikulturāla vide**

Kā pieņemt citādo. Latvija - valsts, kurā dzīvojam. Es un citi. Saskarsmes kultūra un uzvedība. Citādais man līdzās. Drošība vidē. Es – savā valstī, novadā , pilsētā. Iepazīšanās ar citu tautu bērnu literatūru. Kā iedraudzēties? Citu tautu nacionālie ēdieni.

Pilsoniskā līdzdalība

1. **Tiesības un pienākumi.**

Es – skolēns (skolēna uzvedība, pienākumi un noteikumi). Es un mana klase (ikdienā, klases pasākumos un sarīkojumos). Es un mana ģimene (sadarbība un pienākumi). Es – pasaulē (pasaules bērnu stāsti)

2. **Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes.**

Pieklājības ABC – durvis uz sadarbību un sadzīvošanu (klases kārtības rullis). Esi saprātīgs un nosvērts (jūtu izpausmes veidi, to nozīme attiecību veidošanā). Es un citi (iespējas piedalīties un sadarboties ārpusstundu pasākumos, interešu izglītības pulciņos). Konflikts un tā risināšana.

3. **Ilgtspējīga attīstība**

Mana skola un mana pilsēta (kārtības izjūta un sakopta vide). Domāt un dzīvot zaļi (cilvēka un dabas mijiedarbība). Sabiedriskās darbības iespējas (labdarība, talkas u.c. aktivitātes). Es – mazais ekonomists (ikdienā lietojamie resursi, to izmantošana un taupīšana).

Veselība un vide

1. **Uztura ietekme uz skolēna darbaspējām un sekmēm mācībās**

Apzinās un spēj novērtēt uztura nozīmi sava organisma attīstībā un augšanā. Ir prasme ievērot un pielietot gūtās atziņas ikdienā.

2. **Sakarība starp uzturu un veselību. Uzturs kā riska faktors dažādu slimību attīstībā** (zobu kariess, avitaminoze, aptaukošanās, sirds un asinsvadu slimības u.c.)

Ekskursija uz skolas ēdnīcu (praktiska nodarbība). Pārtikas produktu iesaiņojumi (praktiska nodarbība). Mana ēdienkarte (diskusija, grupu darbs). Zobu higiēna (tikšanās ar zobārstu, ekskursija uz zobārsta kabinetu). Tikšanās ar skolas medmāsu: dažādu slimību attīstība.

3. **Veselīgu ēšanas paradumu veidošana.**

Mani ēšanas paradumi (diskusija). Tīro roku nedēļa. Ko es šodien izvēlēšos savā ēdienkartē? (praktiska nodarbība) Vai es varēšu pateikt nē? Mana izvēle.

4. **Fiziskās aktivitātes kā veselības pamats**

Ko nozīmē būt fiziski aktīvam? (Diskusija) Manas fiziskās aktivitātes skolā un ārpusskolas (grupu darbs, skolēnu aptauja, skolēnu izpēte). Viss sākas bērnībā. Tikšanās ar sportistiem.

5. **Veselīga vide**

Kāda ir veselīga vide? (Diskusija) Vide, kurā es atrodos (praktiska nodarbība). Ekskursija . Pētīsim vidi! (Praktiska nodarbība) Zaļā nedēļa mājās, skolā. Ekskursija uz atkritumu pārstrādes iestādi.

6. **Datoratkarība un citi atkarību izraisošie procesi. To izraisošie faktori**

Kas ir atkarība un kā tā var rasties? Vai dators ir mans draugs un kad tas kļūst mans ienaidnieks? (Diskusija) Es un mobilais telefons. Mobilā tālruņa lietošanas noteikumi skolā. Noteikumu ievērošana darbā ar datoru. Būsim pieklājīgi izmantojot datoru un telefonu! (Saruna, diskusija, grupu darbs).

DROŠĪBA

Darbība ekstremālos apstākļos

1. **Dabas katastrofas: vētra, plūdi, negaiss u.c.**

Kas ir vētra, plūdi, negaiss? Kā rīkoties negaisa laikā ārā un telpās? Trauksmes sirēna – ko tā nozīmē? Ģimenes rīcības plāns ārkārtas situācijā. Ko darīt, ja mājās nav elektrības?

2. **Ūdens**

Ūdens – draugs vai ienaidnieks? Ūdenstilpnes. Atpūta pie ūdens – esmu laimīgs vasarā. Instrukcijas pirms peldēšanas (baseinā).Urrā – ledus!?

3. **Karsti un auksti laika apstākļi**

Laika apstākļu dažādība. Mans apģērbs un ekipējums aukstos laika apstākļos. Kā justies labi karstā vasaras laikā? Saules dūriens un tā radītās briesmas.

4. **Elektroierīces**

Elektroierīces manās mājās. To atbilstība lietošanas noteikumiem. Elektroierīces manā klasē. Elektrodrošības noteikumi. Esi pasargāts un drošs!

5. **Pirotehnika**

Kas ir pirotehnika un kādiem nolūkiem to izmanto? Svinēsim svētkus droši!

6. **Ugunsdrošība**

Uguns. Degšana. Uguns izmantošana sadzīvē. Kādas ir ugunsdrošības zīmes? Apdegumi un to radītās sekas. Kā rīkoties, ja aizdegas apģērbs?

7. **Rīcība nelaimes gadījumā. Drošības dienesti**

Lomu spēle „Kā tu rīkosies?" Drošības dienestu funkcijas un izsaukšana. Drošība mājās, skolā.

8. **Skolas evakuācijas plāns**

Mana skola – mana drošība. Kāpēc nepieciešams evakuācijas plāns? Skolas evakuācijas plāns (praktiska nodarbība).

9. **Nevēlami svešinieki**

Kā izvairīties no suņa kodiena? Neaiztiec to, ko nepazīsti (nezini)! Indīgās čūskas Latvijā. „Draugi" internetā. „ Labvēļi" pagalmā un uz ielas. „ Ciemiņi" mājās, ja mājās esi viens. Mans sapņu rotaļu laukums.

10. **Digitālā drošība**

Droši internetā: personīgā informācija un paroles. Ko darīt, ja internetā kāds mani apvaino vai biedē? Pastāsti pieaugušajam! Ekrāna laiks un atpūta.

Satiksmes drošība

1. **Ceļš uz skolu**

Mans ceļš uz skolu (zīmēt, aprakstīt ceļu, objektus, ceļazīmes, kas atrodas šajā posmā). Drošība uz ielas. Trīskrāsu luksoforiņš - mans draugs. Es un mana drošība. Iespējamie ceļi uz manu dzīvesvietu. Drošākais ceļš no mājām uz skolu.

2. **Gājējs, transportlīdzekļa vadītājs, pasažieris. Sabiedriskais transports un pieturas**

Es – gājējs. Praktiska nodarbība ar policijas darbiniekiem gājēju pārejas šķērsošanā gan pie luksofora, gan zebras. Satiksmes līdzekļi un to izmantošanas iespējas manā pilsētā. Drošība un uzvedības noteikumi sabiedriskajā transportā. Es – pasažieris sabiedriskajā transportlīdzeklī (izbrauciens ar sabiedrisko transportu).

3. **Satiksmes regulēšana ar luksoforu un ceļazīmēm**

Kas ir ceļu satiksmes noteikumi? Es – ceļu satiksmes dalībnieks. Es gribu ar Tevi parunāties, Luksoforiņ! Esi drošs! Vai tu zini, kas es esmu (ceļa zīmju atpazīšana)?

4. **Satiksmes negadījumi un to cēloņi**

Satiksmes negadījums – kas tas ir, kas to izraisa? Iela – rotaļu laukums? Disciplinēta satiksmes dalībnieka īpašības. Kas ir gaismas atstarotāji? Kāpēc nepieciešami gaismas atstarotāji? Esi redzams!

5. **Velosipēds**

Es – velosipēdists. Ceļu satiksmes noteikumi velosipēdistam. Praktiskas nodarbības noteikumu apgūšanā.

Karjeras izglītība

1. **Profesiju daudzveidība. Manu vecāku, ģimenes locekļu darbs.**

Profesiju daudzveidība. Manu vecāku, ģimenes locekļu darbs. Manu vecāku darbs. Manu ģimenes locekļu darbs. Profesijas darbavietās pie manas skolas / manā pagastā / pilsētā. Profesiju pārstāvji manā ikdienā.

2. **Mani pienākumi ģimenē. Mani vaļasprieki. Mana sapņu profesija**

Mani ikdienas darbiņi. Pienākumi ģimenē. Mani vaļasprieki mājās. Manas intereses pulciņos. Es vēlos strādāt par ...

3. **Dienas režīms**

Kāpēc vajadzīga dienasgrāmata? Mani dienas darbi skolā un mājās. Mani vaļasprieki un atpūta. Mans dienas režīms.

4. **Mācības - skolēna darbs**

Kāpēc jāmācās? Kā labāk mācīties? Mācības – pienākums un atbildība. Mācību rezultāti un sasniegumi.

5. **Karjeras vīzija**

Pēc 20 gadiem es būšu... Profesijas pēc 50 gadiem. Kas man jāprot manā sapņu profesijā? Kādas prasmes es apgūstu skolā?

Klašu grupa: 4. – 6. klase

Temati

Sevis izzināšana un pilnveidošana

1. **Sevis izzināšana jeb pašidentitāte**

Mana rakstura izvērtējums, manas stiprās un vājās rakstura īpašības. Manas rakstura īpašības un emocijas, kādas tās izraisa. Emociju pārvaldīšanas prasme. Problēmsituācijas, kuras var radīt manas rakstura īpašības.

2. **Mērķtiecība. Zinātkāre**

Vai vienmēr ar problēmām jātiek galā pašam? Dažādas iespējas problēmu risināšanā. Mērķtiecīgi plāno, lai sasniegtu! Mans darba dienas plāns

3. **Savstarpējās attiecības**

Savstarpēja cieņa un sapratne – labas ikdienas pamats. Pozitīva un negatīva komunikācija virtuālajā saziņas vidē. Es kā virtuālās vides lietotājs. Vienošanās - zaudējums vai uzvara?

4. **Konfliktu risināšana**

Biežākie konfliktu cēloņi. Tolerance un empātija. Prasme pamatoti paust savu viedokli. Kā atrast kompromisu konfliktsituācijā?

5. **Ētiskās vērtības**

Labdarības projekta izstrāde mūsu klasē. (4 stundu darbs)/Labdarības pasākumi to nozīme. Labdarības pasākumu organizētāji (klubu biedri, mecenāti, uzņēmēji, mākslas un kultūras pārstāvji). Klases labdarības pasākumu plānošana. Klases labdarības pasākumu izpilde.

Piederība valstij

1. **Ģimene un dzimta**

Mana dzimta un tās vēsture (dzimtas koks). Ģimenes tradīcijas un svētki. Mana atbildība un pienākumi ģimenē. Vecvecāku bērnība un skolas gaitas (intervija).

2. **Piederība novadam/pilsētai**

Rankas pagasta un Gulbenes novada vēsture un ievērojamas personības. Rankas muiža un kultūrvēsturiskais mantojums. Rankas pamatskolas vēsture kopš 1887. gada. Novada uzņēmēji un tradīcijas. Maršruts „Mana novada skaistākās vietas” (grupu darbs).

3. **Valstiskā identitāte**

Latvijas valsts simboli un to lietošana. Latvijas valsts proklamēšana un neatkarības atjaunošana. Lāčplēša diena, Barikāžu atceres diena, 4. maijs. Latvijas vēsturiskie novadi. Latvijas sasniegumi un ievērojami cilvēki pasaulē.

4. **Nacionālā identitāte**

Latviešu gadskārtu ieražas (Miķeļi, Mārtiņi, Ziemassvētki, Meteņi, Lieldienas, Jāņi). Latviešu tautasdziesmas, ticējumi un mīklas. Dziesmu un deju svētku tradīcija. Latviešu valoda – mūsu vērtība.

5. Multikulturāla vide

Tautas un kultūras Latvijā. Cieņa pret atšķirīgo. Stereotipi un aizspriedumi. Kā būt labam draugam un klasesbiedram? Iecietība un empātija ikdienā.

Pilsoniskā līdzdalība

1. Tiesības un pienākumi.

Cilvēka dzīve un pienākumi (Starptautiskā konvencija ANO bērnu un jauniešu tiesību aizsardzībā, tās darbība pasaulē). Es, kā pilsonis skolā, pilsētā un valstī (pienākumi, noteikumi, tiesības, to sasaiste). Mana dzīve un pienākumi (tagad un nākotnē).

2. Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes.

Manas pilnveidošanās iespējas un pilsoniskā līdzdalība. Es un citi (interešu saskaņošana, domubiedru grupu veidošanās). Manas skolas un pilsētas sabiedriskā dzīve (līdzdalība skolas un pilsētas pasākumos). Es to protu, es to varu (pasākumu organizēšanas pamatprincipi). Manas klases pasākums (pasākuma izstrāde, norādot mērķi uzdevumus, norisi un izvērtējumu). Konfliktu risināšana (konfliktu cēloņi un to novēršana).

3. Ilgtspējīga attīstība

Resursi un vide. Saimniecība un resursi (resursu izmantošanas nepieciešamība un sabalansēšana ar tīru vidi). Atbildība par vidi globālā un vietējā mērogā. Veselīgs uzturs ir veselības drošība (veselīga uztura ēdienkarte, sezonas ēdienkarte). Otrā elpa (projekta darbs, izmantojot otrreizēji izmantojamus materiālus).

Veselība un vide

1. Personīgā higiēna un rūpes par sevi

Personīgā higiēna (tikšanās ar medmāsu). Kāpēc ir jāievēro personīgā higiēna? (diskusija, grupu darbs) Mans ārējais izskats. Vai es sev patīku? (diskusija) Manas rūpes par savu ārējo izskatu (grupu darbs).

2. Sakopta apkārtējā vide un pašapkalpošanās prasmes

Faktori, kas ietekmē manu un citu veselību (grupu darbs). Man ir jāmāk pašam sevi pasargāt! (grupu darbs, prezentācijas)

3. Dienas režīms. Veselību ietekmējošu paradumu veidošanās

Mans dienas režīms. Kā es to ievēroju? (diskusija, skolēni veic savu vecāku aptauju) Dienas režīma veidošana (praktiska nodarbība). Mana rīcība dažādās situācijas: pie ūdens, uz ledus, elektrodrošība, ugunsdrošība, CSN (skolēnu instruktāža). Evakuācija (praktiska nodarbība). Pirmā palīdzība (tikšanās ar skolas medmāsu, instruktāža). Atpazīsim svešinieku! Mana rīcība. Būsim pieklājīgi izmantojot datoru un telefonu! Mana atbildība (tikšanās ar policijas pārstāvi). Mana drošība (grupu darbs- veido plakātus). Mans brīvais laiks. Mans hobijs (var veidot klasē izstādi)

DROŠĪBA

Darbība ekstremālos apstākļos

1. **Dabas katastrofas: vētra, plūdi, negaiss u.c.**

Kas ir ekstremāla situācija? Kas ir nelaimes gadījums? Nelaimes gadījumi mājās, uz ielas, skolā. Rīcība ekstremālās situācijās.

2. **Ūdens**

Ūdens – cilvēka draugs un ienaidnieks. Pārgalvīgu rīcību sekas.

3. **Pirotehnika**

Esi drošs svētkos un ikdienā! Vai vienmēr jālasa lietošanas noteikumi? Ko tie mums vēsta?

4. **Ugunsdrošība**

Rotaļas ar uguni – joks vai draudi? Ugunsgrēks, ugunsdzēsēju izsaukšana.

5. **Bīstamie atradumi (lādiņi, ķīmiskās vielas, medikamenti, šļirces u.c.).**

Veselībai droša vide. Bīstamie atradumi – draudi dzīvībai. Sadzīvē lietotās bīstamās vielas – esi uzmanīgs!

6. **Digitālā drošība**

Mana digitālā pēda. Personas dati un privātums internetā. Kiberbulings – kā to atpazīt un kur meklēt palīdzību? Viltus ziņas un krāpniecība internetā. Atbildīga mobilā tālruņa lietošana – noteikumi skolā un mājās.

7. **Civilā aizsardzība – rīcība apdraudējuma situācijās**

Trauksmes sirēnas un apziņošana. Rīcība, ja izsludināta evakuācija vai jāmeklē patvērums. Ģimenes rīcības plāns un 72 stundu somas saturs. Skolas evakuācijas mācības (praktiska nodarbība).

Satiksmes drošība

1. **Satiksmes noteikumi gājējiem un pasažieriem**

Ceļu satiksmes noteikumi gājējiem. Ceļu satiksmes noteikumi pasažieriem. Gājēju un pasažieru pienākumi. Drošības noteikumi uz ielas un sabiedriskās vietās. Es protu izmantot sabiedrisko transportu.(praktiska nodarbība). Kā uzvedība uz ielas var iespaidot veselību?

2. **Velosipēdists kā satiksmes dalībnieks un velosipēda uzturēšana braukšanas kārtībā**

Mans velosipēds- mans draugs. Vai esmu labs velosipēdists? Velosipēda uzbūve un tehniskā drošība. Velosipēda vadītāja dokumenti un to iegūšanas kārtība. Esi zinošs velosipēdists!

3. **Rīcība ceļa satiksmes negadījumos**

Kurš ir atbildīgs par drošību uz ielas? Ja ir noticis ceļu satiksmes negadījums… Vai es protu sniegt pirmo palīdzību? Pašpalīdzība un rīcība nestandarta gadījumos.

4. **Transporta līdzekļi**

Transportlīdzekļu daudzveidība. Ērtākie un drošākie transporta līdzekļi. Operatīvie transportlīdzekļi. Risks ne vienmēr attaisnojas.

Karjeras izglītība

1. **Es un mani dotumi**

Vislabāk es protu … Kā man iemācīties to, ko vēl tik labi neprotu? Manas intereses. Manu spēju un talantu prezentācija.

2. **Mani darba ieradumi. Sadarbības prasmes**

Mana diena ģimenes plānā. Mana dienas režīma proporcijas (mācības, vaļasprieki, atpūta). Vai es protu palīdzēt? Sadarbojoties var ietaupīt laiku. Kā?

3. **Brīvais laiks un tā izmantošana**

Mūsu klases hobiji (vaļasprieki). Pulciņi skolā. Interešu izglītība pilsētā / pagastā. Brīvais laiks un lietderīga tā pavadīšanas iespējas.

4. **Mācīšanās prasmes un sasniegumi**

Mana sasniegumu mape. Mana izaugsme. Vai es mācos tik, cik spēju? Zināšanu un prasmju nozīme nākotnē.

5. **Profesiju daudzveidība, prestižs un pievilcība**

Fizisks un garīgs darbs. Profesiju veidi. Profesiju prestižs un nepieciešamība. Profesiju pieprasījums manā pilsētā/novadā/ pagastā.

6. **Lietišķā valoda, tās nozīme ikdienas dzīvē**

Valodas kultūra ikdienā. Publiskās runas prasmes un nepieciešamība. Elektroniskās saziņas kultūra. Telefonsaziņas kultūra.

Klašu grupa: 7. – 9. klase

Temati

Sevis izzināšana un pilnveidošana

1. **Sevis izzināšana jeb pašidentitāte**

Personības izzināšanas testi. Personības SVID analīze (stiprās puses, vājās puses, manas iespējas un draudi). Bezizeja un izeja. Prasme pieņemt racionālus lēmumus. Zēnu un meiteņu atšķirīgais pasaules redzējums.

2. **Mērķtiecība. Zinātkāre**

Mērķu un uzdevumu izvirzīšanas prasme, iespējamie risinājumi uzstādīto mērķu sasniegšanā. Plānošanas stratēģijas, kā tās izmantot. Klases stundas plānošana.

3. **Savstarpējās attiecības**

Aizspriedumi un stereotipi, izplatītākie mīti pusaudžu vidē. LR normatīvie dokumenti, kas nosaka atbildību savstarpējās attiecībās. Problēmsituācija, tās analīze un atbildības piemērošana. Pieņemama rīcība ārkārtas situācijās.

4. **Konfliktu risināšana**

Kopienu dažādība Latvijā, kultūru atšķirības. Migrācijas procesi pasaulē. Iespējamo konfliktu klases kolektīvā apzināšana un izvērtēšana. Iespējamie risinājumi klases kolektīvā esošo konfliktu novēršanā.

5. **Ētiskās vērtības**

Ētiskās vērtības LR Satversmes preambulā. Mani kā LR pilsoņa pienākumi. Manu ētisko vērtību tops. Ētisko vērtību stiprināšanas iespējas Latvijas sabiedrībā.

Piederība valstij

1. **Ģimene un dzimta**

Es un mani līdzcilvēki. Konflikts, tā risināšana. Latviskās tradīcijas manā ģimenē. Mana loma ģimenē. Savstarpējo attiecību problēmas un to risināšana. Mana sapņu māja. Mātes diena – vēstule mātei.

2. **Piederība novadam/pilsētai**

Sabiedrisko norišu izvērtēšana pagastā, novadā. Mūsu zeme – dziesmu zeme, kamēr dziedās, tikmēr dzīvos. Es – savam pagastam, pagasts man. Tradīcijas un svētki pagastā, novadā. Ievērojamās dzimtas. Draudzīgā aicinājuma vēsture vai ar skolas vārdu saistītas personas, notikuma vēsture.

3. **Valstiskā identitāte**

Latvijas valsts dzimšanas dienai veltīts 2 komandu konkurss klasē „Mēs mīlam Latviju". Jauniešu nevalstiskās organizācijas. Dzimtene sirdī un domās. Latvijas valsts proklamēšana. Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošana. Latvija pasaulē, mēs tajā. Vietējais darba tirgus. Dalība apkārtnes uzpošanā. Skolēnu pašu veidota aktuālā informācija klases stundu sākumā. Patriotisma jēdziens agrāk un šodien. Svečturu sagatavošana Lāčplēša dienai.

4. **Nacionālā identitāte**

Tolerance pret citādo līdzās. Kultūrvēsturisko pieminekļu iepazīšana ekskursijās. Diskriminācija. Dabas līdzsvara izjaukšanas sekas. Brīvā laika lietderīga izmantošana. Valsts svētki. Valsts svētki mūsu mājās. Kā es saprotu savu nacionālo identitāti.

5. **Multikulturāla vide**

Mūsu Latvija. Mēs un citu tautu iedzīvotāji. Tolerance pret citādo. Nevalstiskās organizācijas Latvijā. Citu vajadzību un individualitātes respektēšana. Līdzcietība mūsdienu sabiedrībā. Skolas vide - citu tautību bērniem. Citu tautu bērnu iesaistīšana Valodu nedēļas norisē un noslēguma pasākumā. Pašcieņa un tolerance. Indivīda un tautas brīvība. Taisnīgums un godīgums. Darba tikums senāk un mūsdienās. Galvenās vērtības demokrātiskā sabiedrībā. Kā es uzvedos ārpus savām mājām – ekskursijās, ārzemēs, sociālajos tīklos. Kultūru dažādība mūsu novadā un Latvijā – kā un kādi vēstures notikumi to ietekmējuši. Kritiskā domāšana, pieņemot citādo.

Pilsoniskā līdzdalība

1. **Demokrātijas būtība un nozīme**

Valsts pārvaldes struktūra. Satversme – valsts pamatlikums. Atbildība - viens no demokrātijas pamatprincipiem (atbildības avoti un veidi).

2. **Tiesības un pienākumi.**

Tiesības un pienākumi skolā, vietējā sabiedrībā un valstī. Tiesības un pienākumi demokrātiskā un apspiestā sabiedrībā (pasaules piemēri).

3. **Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes.**

Viens vai kopā ar citiem (pilsoniskā līdzdalība, tās nozīme, iespējas)? Interešu grupu saskarsmes veidi. Eiropas Savienība un tās piedāvātās iespējas. Runāsim droši (viedokļa formulēšana un pasniegšana)!

4. **Ilgtspējīga attīstība**

Brīvprātīgā darba būtība. Brīvprātīgā darba nozīme personības veidošanā, uzkrātā pieredze (sava portfolio veidošana). Brīvprātīgā darba iespējas (reālu piemēru analizēšana).

Veselība un vide

1. **Pusaudžu un jauniešu dzimuma nobriešana, un personības attīstība (dažādas pārvērtības manā ķermenī, jaunas sajūtas un izjūtas). Raksturīgās pusaudžu īpašības pubertātes periodā**

Pārmaiņu laiks: kas ir pubertāte? Izmaiņas pusaudžu organismā (meitenes un zēni). Esi patīkams sev un citiem. Es un vienaudži.

2. **Ar dzimuma piederību saistītās rakstura, uzvedības iezīmes. Seksualitāte kā neatņemama personības sastāvdaļa. Cieņa pret savu un pretējo dzimumu. Atbildība savstarpējās attiecībās, t.sk. dzimumattiecībās**

Seksualitāte. Seksuālā izturēšanās. Savstarpējās attiecības. Sargā sevi pats.

3. **Dažādu jūtu izpausmes veidi (verbālie un neverbālie), to izvērtēšana**

Pazīt un pārvaldīt savas jūtas. Vai visi uztveram vienādi? Kā paust savas jūtas. Cienīsim sevi un cits citu.

4. **Narkotisko, psihotropo, kā arī jauno psihoaktīvo vielu, alkohola, smēķēšanas ietekme uz veselību**

Atkarību izraisošas vielas. Psihoaktīvo vielu iedarbība. Reklāma manā dzīvē. Atkarība un atbildība.

5. **Azartspēļu atkarība. Datorspēļu atkarība. Interneta atkarība**

Atkarība no procesiem. Azartspēļu atkarība. Jauno tehnoloģiju atkarība. Brīvais laiks – draugs vai ienaidnieks?

6. **Veselīga vide**

Vide man apkārt. Veselīga vide. Veselīgas vides veidošana. Mana dzīves vide.

DROŠĪBA

Darbība ekstremālos apstākļos

1. **Drošība masu pasākumos un sabiedriskās vietās**

Masu pasākumu pozitīvais un negatīvais aspekts. Es – masu pasākumu dalībnieks. Vai viegli pateikt „Nē!”? Incidents sabiedriskā vietā – kā rīkoties?

2. **Pirotehnika**

Pirotehnikas skaistums un ēnas puses. Sertificēta, atbilstoši instrukcijai lietota pirotehnika – drošības garants.

3. **Ugunsdrošība**

Atbildīga apiešanās ar uguni. Ugunsdrošība mājās un skolā. Ugunsnelaimes. Kā rīkoties ugunsgrēka gadījumā?

4. **Pirmā palīdzība nelaimes gadījumos**

Rīcība vardarbības gadījumos. Neatliekamā palīdzība nelaimes gadījumā. Dažās sekundēs var izšķirties viss. Saruna ar speciālistu (skolas/pagasta medmāsu) par iespējamo rīcību sadzīves negadījumos (čūsku, bites u.tml. kodieni, apdegumi un apsaldējumi, deguna asiņošana, sasitumi, iegriezumi, elektrotraumas, lūzumi).

5. **Pašaizsardzība**

Personiskais īpašums, tā neaizskaramība. Manas tiesības uz aizsardzību, pašaizsardzību. Aizsardzība pret ļaunprātīgu darbību.

6. **Digitālā drošība un mākslīgais intelekts**

Kiberbulings, naida runa un atbildība digitālajā vidē. Personas datu aizsardzība un privātuma iestatījumi. Dezinformācija un manipulācijas – kā pārbaudīt informāciju? Mākslīgā intelekta rīku atbildīga un godīga lietošana mācībās. Mobilo ierīču lietošanas ierobežojums skolā – kāpēc tas vajadzīgs?

7. **Civilā aizsardzība un valsts aizsardzība**

Apdraudējuma veidi un valsts apziņošanas sistēma. Rīcība evakuācijas un patvēruma gadījumā. 72 stundu gatavība – mana un ģimenes rīcība krīzes situācijā. Pilsoņa loma valsts aizsardzībā, jaunsardzes un brīvprātīgā darba iespējas.

Satiksmes drošība

1. **Satiksmes dalībnieka atbildība**

Atbildīga satiksmes dalībnieka portrets. Es kā satiksmes dalībnieks. Kā novērtēt riska situāciju un savas palīdzības sniegšanas iespējas? Esi atbildīgs uz ceļa!

2. **Motorizētie transportlīdzekļi**

Motorizētie transportlīdzekļi, to vadīšanas nosacījumi. Ceļu satiksmes drošības spēle. Esi mobils! (iesaistīšanās CSDD aktivitātēs). Motocikla/rollera vadītāja pienākumi un atbildība. Motocikla/rollera vadītāja satiksmes noteikumi.

Karjeras izglītība

1. **Vajadzības, vēlmes un spējas. Pašvērtējums**

Es iepazīstu sevi (spējas, intereses, īpašības, vērtības). Mani plāni šim gadam. Ko es esmu labu izdarījis šogad? Mani nozīmīgākie sasniegumi.

2. Savu interešu, spēju un dotību attīstīšana

Ārpusstundu nodarbības skolā un ārpus tās. Manas intereses, spējas un vajadzības un ārpusstundu aktivitāšu piedāvājums manā skolā, novadā vai pagastā. Interešu izglītība un pašattīstība. Brīvprātīgā darba nozīme pirmās darba pieredzes gūšanā.

3. Izglītības vērtība

Izglītības, profesijas un nodarbinātības saistība darba tirgū. Izglītība kā vērtība savas nākotnes veidošanā. Izglītības sistēma un iespējas pēc 9.klases beigšanas. Informācijas avoti par izglītības iespējām Latvijā.

4. Profesiju daudzveidīgā pasaule

Karjera un tās plānošanas pamatnosacījumi. Informācija par manu nākotnes profesiju (alternatīvas). Ēnu diena kā iespēja. Manā pilsētā/ novadā/ pagastā pieprasītākās profesijas.

5. Individuālā karjeras plāna izveide

Mērķis un starpmērķi. Izvēle un alternatīvas. Lēmumu pieņemšanas ceļi. Manas sasniegumu mapes prezentācija.

Direktors Aiga Loseva

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU